

**Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувач ступеня доктора філософії Король Владислав Олексійович 1988 року народження громадянин України, має вищу освіту.

2005-2009 роки навчання на економічному факультеті Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, за спеціальністю: „Менеджмент організацій”, який закінчив та отримав диплом бакалавра з відзнакою.

2009-2010 роки навчання на ОПІ магістра «Менеджмент організацій» Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, який закінчив та отримав диплом з відзнакою.

У 2022 році вступив за конкурсом до аспірантури економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Тема дисертаційної роботи: «Інституційний дизайн бізнесу в цифровому господарстві», затверджено на засіданні Вченої ради економічного факультету Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна (протокол № 10 від 01.12.2022 року). Науковий керівник Коломієць Ганна Миколаївна, професор ЗВО, доктор економічних наук, професор).

Виконав в повному обсязі Індивідуальний план освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за спеціальністю 051 Економіка.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківським національним університетом імені В.Н. Каразіна, м. Харків, від 29 квітня 2026 року № 0114-1/185, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Нечипорук Людмила Володимирівна, доктор економічних наук, професор, професор з во кафедри міжнародної економіки та світового господарства економічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Рецензентів:

Тешева Лариса Василівна - д.е.н, професор, професор ЗВО кафедри економіки та менеджменту, економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Дячек Віталій Васильович - к.е.н., доцент, декан економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Офіційних опонентів:

Шкурупій Ольга Всеволодівна - д.е.н., професор, професор ЗВО кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету

Величко Катерина Юріївна - к.е.н, доцент, доцент ЗВО кафедри доцент кафедри економіки та бізнесу Державного біотехнологічного університету

На засіданні «02» липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка Корольову Владиславу Олексійовичу на підставі публічного захисту дисертації «Інституційний дизайн бізнесу в цифровому господарстві». Дисертацію виконано у Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна.

Науковий керівник Коломієць Ганна Миколаївна доктор економічних наук,

професор, професор з во кафедри економічної теорії та економічних методів управління економічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису (наводиться аналіз дисертації щодо дотримання вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами)).

За матеріалами дисертації опубліковано 4 статті, з них 1 – одноосібно.

2 - у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та Web of Science. 2 – у наукових фахових виданнях України; та 4 тез доповідей у матеріалах.

3 опублікованих статей:

- 2 у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus та Web of Science

1. Vladyslav Korol, Ganna Kolomiyets, Volodymyr Rodchenko, Olga Melentsova Maryna Moskalenko, The Impact of Digitalization on the Formation of new Business models in Electronic Commerce: Analysis and Trends. *Salud, Ciencia y Tecnología – Serie de Conferencias*. 2024; 3:652 index Scopus

<https://conferencias.ageditor.ar/index.php/sctconf/article/view/652>

doi: 10.56294/sctconf2024.652

2. Король В., Коломієць Г., Білянський Д. (2025). Цифрові екосистеми як драйвер трансформації бізнес-ландшафту в сучасній економіці. *Baltic Journal of Economic Studies*, 11 (1), 115-120. <https://doi.org/10.30525/2256-0742/2025-11-1-115-120> Web of Science

- 2 у наукових фахових виданнях України: «Інвестиції: практика та досвід», "Ефективна економіка"

3. Король В.О. «Трекінг інституційних перетворень бізнес ландшафту у повоєнному відновленні національної економіки», «Інвестиції: практика та досвід» 2025 №24 с.266-271

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.24.266V.

URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/8433/8571>

4. Король В.О. Коломієць Г.М., Меленцова О.В., Рябовол Д.А., Конкурентна поведінка– імператив удосконалення інститутів в цифровій економіці. "Ефективна економіка" № 12, 2025 р.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.12.32>

URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/8482/8620>

index Copernicus

Основні результати дисертаційної роботи були оприлюднені на

5. II Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку» м. Харків, 20 листопада 2023 року; Коломієць Г.М., Король В.О. Цифрова трансформація бізнесу – імператив відновлення в сучасних умовах.- Дванадцята міжнар. наук.-практ. конф., Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики 8 вересня 2023 р. Одеса: ОНЕУ. с. 228-229

6. IV Міжнародної наук.-практ. конф. молодих вчених та здобувачів вищої освіти «Проблеми та перспективи розвитку бізнесу в Україні» м. Львів, 22 лютого 2024 р.)

7. Коломієць Г.М., Король В.О. Амбівалентність впливу цифровізації на розвиток бізнесу.- Сучасне управління організаціями: концепції, цифрові трансформації, моделі інноваційного розвитку: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 20 листопада 2023 року) [Електронний ресурс]. –Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023.с.133

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

- офіційний рецензент Тешева Лариса Василівна, д.е.н, професор, професор ЗВО кафедри економіки та менеджменту, економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна:

Роботу оцінено позитивно, висловлено зауваження:

1. Водночас окремі положення дисертаційної роботи можуть бути предметом подальшого наукового обговорення. Зокрема, доцільним було б розширити аналіз практичних механізмів реалізації запропонованих моделей інституційного дизайну бізнесу на рівні конкретних економічних секторів. Крім того, певний інтерес становило б більш детальне дослідження впливу платформених бізнес-моделей на трансформацію інституційної структури цифрового господарства.

2. Також потребує деталізації поняття з інституційного дизайну бізнесу, за рахунок розкриття його змісту як процесу унормування системи відносин комерційних господарських і комплементарних до них суб'єктів різних рівнів функціонування, де запровадження формальних правил (відповідно до сучасної логіки їх втілення) має відбуватися з урахуванням неформальних норм та попереднього інституціонального розвитку (1.2), що потребує удосконалення процесу регулювання інституційного дизайну бізнесу за рахунок включення трекінгу інституційних змін у цифровому господарстві (постійного експертного супроводження трансформації інститутів бізнес середовища) як необхідної складової його сучасної форми (3.2).

Разом з тим зазначені зауваження мають рекомендаційний характер і не знижують загальної наукової цінності дисертаційної роботи.

- офіційний рецензент Дячек Віталій Васильович, к.е.н., доцент, декан економічного факультету Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна:

Роботу оцінено позитивно, висловлено зауваження:

Автор наголошує на дизайні (проектуванні) інститутів. При цьому недостатньо уваги приділено проблемі «інституційного тертя» — опору старих інститутів (правових, культурних) нових цифрових форм, що може уповільнювати впровадження запропонованих моделей; наскільки швидко національна економіка здатна набувати нових форм дизайну, запропонованих у 3.3, враховуючи інерційність традиційних інститутів; □ Під час опису бізнес-ландшафту (2.1) не до кінця прояснено питання: хто є головним «архітектором» цього ландшафту? Чи це результат стихійного ринкової взаємодії на мікрорівні, чи мезо-, макро-, мега- рівнях? □ Розглядаючи ризики (3.2), доцільно було б порушити питання відповідальності за рішення, прийняті алгоритмами (ШІ). Хто несе інституційну відповідальність у разі помилки «дизайну» — розробника, власника платформи чи держави? □ У рекомендаціях щодо вдосконалення дизайну (3.3) доцільно було б конкретизувати інструментарій для різного за масштабами бізнесу. Існує небезпека, що запропонований «загальний» підхід до інституційного дизайну буде

посилювати цифрову нерівність. □ потребує більш ретельного редагування текст дисертації.

- офіційний опонент Шкурупій Ольга Всеволодівна, д.е.н., професор, професор ЗВО кафедри економіки та публічного управління Полтавського державного аграрного університету

Роботу оцінено позитивно, висловлено зауваження:

1. Великий науково-практичний інтерес представляє висвітлене в роботі питання фреймів інституціоналізації бізнес ландшафту. Підґрунтям цього напрямку наукового аналізу слугує концепція 3С (Combination, Convergence, Compounding), запропонована Всесвітнім економічним форумом (WEF) та міжнародною ІТкомпанією Cargemini (підрозділ 2.1, с. 89). Однак ця проблема не набула належного науково-методологічного розкриття. Потрібно визнати, що зазначені фрейми лише окреслені, хоча автор наводить достатній фактологічний матеріал з практики міжнародного бізнесу, який дозволяє зробити відповідне обґрунтування, особливо щодо 1) можливостей та 2) загроз інституційних трансформацій бізнесу. До цього варто додати, що саме на цей аспект дослідження є попит з боку представників господарської практики, про що, зокрема, зазначається в роботі (с. 24). 2. За результатами дослідження (підрозділ 2.2, с. 22; 103), автором запропоновано ортогональний підхід. Текст подається таким чином, що у читача формується враження про застосування зазначеного підходу до дослідження передумов інституційних трансформацій цифрового бізнес ландшафту, між тим це підхід не до розбудови методології наукового аналізу з зазначеної проблематики, а лише підхід до унаочнення матеріалу у вигляді прямокутної схеми. 3. В роботі представлено безперечно правильний і актуальний підхід до удосконалення інституційного дизайну бізнесу в Україні. Однак він не набув чіткої формалізації безпосередньо у тексті (підрозділ 3.3). В узагальненій формі, наукова позиція автора подана тільки при формулюванні положення наукової новизни. Отже, за текстом підрозділу 3.3 бракує конкретизованої форми подання наукової думки (вербальної, схематичної тощо), яка б за її лаконічності та одночасно змістовності розширювала обсяг наукового сприйняття зазначеної об'єктивної реальності (імперативу удосконалення інституційного дизайну бізнесу в Україні). 4. За результатами дослідження змісту, патернів і структури бізнес ландшафту (підрозділ 2.1) автор формулює новизну в такій редакції: [удосконалено наукові підходи до] «... порівняння змін бізнес ландшафту в регіональному аспекті на основі виокремлення пріоритетних цифрових технологій як підстави для інституційних перетворень конкретного світового регіону». На наш погляд, це твердження навряд чи можна вважати науковою новизною. В тексті (с. 100) наведений автором матеріал сприймається як висновок; як узагальнення існуючих емпіричних даних. Якби була виявлена закономірність (підтверджена власними розрахунками на основі математичної моделі), яка пояснює зв'язок між типом економічного розвитку регіону та структурою технологічних пріоритетів бізнесу, і ця інформація була б подана через призму трансформації бізнес-ландшафту, тоді можна було б стверджувати, що таке ранжування дійсно, є новим науковим знанням й це була б категорія «вперше». 5. Дещо хаотичним є викладення авторської думки при формулюванні новизни за матеріалом підрозділу 3.1. Пропозиція щодо редакції може бути, наприклад, такою: «удосконалено теоретичний підхід до регулювання інституційного дизайну бізнесу в цифровому господарстві на основі класифікації моделей регулювання за рівнем централізації та властивостями цифрового продукту, що дозволило визначити особливості національних моделей економічної політики й еволюцію моделей суверенізації, а також систематизувати етапи розвитку регулювання інституціоналізації цифрового

господарства – від формування базових інститутів до створення комплексної регуляторної системи». З нашої точки зору, таке формулювання, по-перше, є більш чітким, а, по-друге, дозволяє об'єднати останні два пункти, що наведені в переліку положень наукової новизни, які виносяться на захист (с. 23).

- офіційний опонент Величко Катерина Юріївна, к.е.н, доцент, доцент ЗВО кафедри доцент кафедри економіки та бізнесу Державного біотехнологічного університету

Роботу оцінено позитивно, висловлено зауваження:

При удосконаленні автором підходу до визначення впливу технологічно-господарської складової цифрового господарства на економікогосподарську, регуляторно-господарську та поведінково-господарську складові (рис.1.5, с.48) виокремлено такі цифрові технології, як штучний інтелект, блокчейн, цифрові платформи та Інтернет речей, а також введено таку їх характеристику - «ступінь унормування». Водночас у роботі недостатньо конкретизовано критерії, на основі яких визначено рівень унормування відповідних технологій як «високий», «середній», «низький» чи «дуже низький». Доцільно було б уточнити, що включено до цього критерію (рівень правового регулювання, технічної стандартизації, інституційного закріплення або їх сукупність, а також визначити просторові межі такої оцінки (окремі країни, регіони чи глобальний рівень)). 2. У п.2.2 Розділу 2 проаналізовано змісту, патернів розвитку та структурних характеристик цифрового бізнес-ландшафту. Водночас логіка викладу матеріалу могла б бути посилена за рахунок попереднього виокремлення та систематизації його ключових структурних елементів із подальшим формулюванням авторського визначення категорії «цифровий 8 бізнес-ландшафт». Така послідовність сприяла б кращому сприйняттю результатів представленого змістовного аналізу та забезпечила вищий рівень концептуальної впорядкованості - чіткіше простежити взаємозв'язки між окремими складовими цифрового бізнес-середовища. 3. У процесі виділення етапів формальної інституціоналізації цифрового господарства (від етапу зародження формальних інститутів, через етап створення нових стандартів і нормативно-правових актів регулювання окремих сфер цифрового господарства, до етапу формування комплексної системи регулювання цифрового господарства) у характеристиці першого етапу (стор.153) зазначено, що регулювання цифрового бізнесу здійснювалося шляхом забезпечення НДДКР. Водночас НДДКР за своєю суттю є інструментом політики розвитку, а не безпосередньо регуляторним механізмом. Тому більш коректним є формулювання цього етапу, як такого, що характеризується орієнтацією державної політики на стимулювання НДДКР як одного з інструментів розвитку цифрового сектору. 4. У п.3.2. розділу 3 автор акцентує увагу на ризиках інституційного дизайну бізнесу в умовах цифрової трансформації та детально характеризує їх прояви у технологічній, регуляторній, соціальній та геополітичній сферах. Водночас роботу виграшно доповнили результати власних аналітичних розрахунків або експертного оцінювання, що дозволило б кількісно підтвердити висновки щодо масштабів і пріоритетності виділених ризиків. 5. До дискусійних моментів слід віднести оформлення рисунків 1.5 (стор.48), 1.9 (стор.70), 2.17 (стор.122), 3.10 (стор.191) які за своєю структурою та способом подання інформації відповідають табличній формі, ніж графічній візуалізації даних. Наведені зауваження мають переважно дискусійний характер і не впливають суттєво на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи. Вони не зменшують рівня наукової новизни та практичної значущості отриманих результатів і не ставлять під сумнів їхню цінність.

- голова разової ради Нечипорук Людмила Володимирівна, доктор економічних наук, професор, професор з кафебри міжнародної економіки та світового господарства економічного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Додаткових зауважень, окрім тих, що вже були висвітлені у письмових відгуках опонентів та рецензентів і на які здобувач надав вичерпні відповіді під час публічного захисту, не надходило. Дискусія мала конструктивний характер (без зауважень).

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Королю Владиславу Олексійовичу ступень доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 051 Економіка.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Людмила НЕЧИПОРУК